

Lista 2 z Analizy Matematycznej 1 dla W02

Funkcje, funkcja odwrotna, składanie funkcji

Marcin Michalski, WMAT PWr

Październik 2022

Zadanie 1. Nadaj funkcji $f(x) = x^2$ dziedzinę i przeciwdziedzinę tak, aby funkcja f

(a) była bijekcją;

(c) była surjekcją, ale nie iniekcją;

(b) była iniekcją, ale nie surjekcją;

(d) nie była ani iniekcją, ani surjekcją.

Zadanie 2. Wyznacz jak największe sensowne dziedziny (zawarte w $\mathbb{R}$) podanych funkcji

(a) $f_1(x) = \sqrt{x^2 - 4}$;

(c) $f_4(x) = \frac{\sqrt{5x+2}}{\sqrt{-3x+7}}$;

(b) $f_2(x) = \frac{1}{x^2-4x+3}$;

(d) $f_3(x) = \frac{\sqrt{3-|x|}}{-2x^2+18}$;

Zadanie 3. Pokaż, że funkcja odwrotna do funkcji liniowej również jest funkcją liniową.

Zadanie 4. Pokaż, że złożenie dwóch funkcji liniowych też jest funkcją liniową.

Zadanie 5. Podaj kilka przykładów takich funkcji f , że $f = f^{-1}$.

Definicja. Funkcję rzeczywistą f nazywamy rosnącą, jeśli

$$(\forall x_1, x_2 \in \text{dom}(f))(x_1 < x_2 \rightarrow f(x_1) < f(x_2)).$$

Analogicznie, f jest malejąca, jeśli

$$(\forall x_1, x_2 \in \text{dom}(f))(x_1 < x_2 \rightarrow f(x_2) < f(x_1)).$$

Funkcję, która jest rosnąca lub malejąca, będziemy nazywać monotoniczną.

Zadanie 6. Oceń prawdziwość podanych niżej stwierdzeń. Prawdziwe uzasadnij, a dla nieprawdziwych podaj kontrprzykład.

(a) Złożenie dwóch funkcji rosnących jest funkcją rosnącą.

(b) Złożenie dwóch funkcji malejących jest funkcją malejącą.

(c) Złożenie funkcji rosnącej i malejącej jest funkcją rosnącą.

(d) Złożenie funkcji rosnącej i malejącej jest funkcją malejącą.

W dwóch ostatnich przypadkach załóż, że rozpatrujemy $g \circ f$, gdzie g rośnie, a f maleje. Czy kolejność ma tu znaczenie?

Zadanie * 7. Niech $f = f_n \circ f_{n-1} \circ \dots \circ f_1$, gdzie każda z funkcji $f_k, k \in \{1, 2, \dots, n\}$, jest monotoniczna. Od czego zależy to, czy f będzie rosnąca, czy malejąca?

Zadanie 8. Zauważ, że funkcja monotoniczna jest różnowartościowa.

Zadanie 9. Pokaż, że funkcja odwrotna do funkcji rosnącej jest rosnąca. Sformułuj dualny fakt dla funkcji malejącej.

Zadanie 10. Pokaż, że

(a) funkcja liniowa jest monotoniczna;

(b) funkcja $f(x) = x^2$ jest rosnąca na $[0, \infty)$ i uzasadnij, że wobec tego również $\sqrt{x}$ jest funkcją rosnącą na tej samej dziedzinie.

Zadanie 11. Manipulując wykresem funkcji $f(x) = x$ naszkicuj wykres funkcji $g(x) = |x - 2| - 3$, a następnie naszkicuj wykres

(a) $g(x) + 3$;

(d) $|g(x)|$;

(b) $g(x + 4)$;

(e) $g(2x)$;

(c) $g(|x|)$;

(f) $g(-x)$;

Zadanie 12. Wyznacz funkcje odwrotne do podanych funkcji

(a) $f_1(x) = 2x - 3$;

(f) $f_6(x) = \frac{x+7}{3x-1}$, $\text{dom}(f) = \mathbb{R} \setminus \{\frac{1}{3}\}$;

(b) $f_2(x) = 2x^3 + 5$;

(g) $f_7(x) = \sqrt{1-x^2} + 3$, $\text{dom}(f) = [0, 1]$;

(c) $f_3(x) = x^2 - 6x + 11$, $\text{dom}(f) = [3, \infty)$;

(h) $f_8(x) = \sqrt{4-x^2} - 5$, $\text{dom}(f) = [-2, 0]$;

(d) $f_4(x) = 2x^2 - 8x + 10$, $\text{dom}(f) = (-\infty, 2]$;

(i) $f_9(x) = \log_2(5x + 3)$;

(e) $f_5(x) = \frac{2x+3}{5x-2}$, $\text{dom}(f) = \mathbb{R} \setminus \{\frac{2}{5}\}$;

(j) $f_{10}(x) = \log_3(2x + 8) + \log_3(23)$.

Zadanie 13. Wyznacz $f \circ f, f \circ g, g \circ f, g \circ g$ dla podanych par funkcji

(a) $f_1(x) = x, g_1(x) = \frac{1}{x}$;

(c) $f_3(x) = 2x + 3, g_3(x) = \frac{1}{2}x - \frac{3}{2}$;

(b) $f_2(x) = x^2, g_2(x) = \sqrt{x}$;

(d) $f_4(x) = \frac{1}{x+1}, g_4(x) = \frac{1-x}{x}$.